

Nr 143.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående telefon- och telegramavgifterna för tiden från och med den 1 juli 1921 m. m.; given Stockholms slott den 25 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, inhämta riksdagens yttrande i fråga om bestämmande av telefon- och telegramavgifterna för tiden från och med den 1 juli 1921.

GUSTAF.

Walter Murray.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Murray anförde:

Taxorna för begagnande av statens telefon- och telegrafanläggningar, vilka äro fastställda genom telefonreglementet den 29 november 1915 (sv. förf.-saml. nr 474) och telegrafreglementet den 27 maj 1909 (sv. förf.-saml. nr 52), hava vid flera tillfällen under kristiden blivit förhöjda.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 121 häft. (Nr 143.)

En redogörelse för statsmakternas tidigare beslut härutinnan har lämnats i Kungl. Maj:ts proposition den 16 januari 1920, nr 49. Under hänvisning i övrigt till denna redogörelse må här endast beträffande de viktigaste avgiftshöjningar, som ägt rum före år 1920, erinras följande.

Tidigare beslutade höjningar.

Beträffande telefonavgifterna beslutades år 1918 på grund av den uppkomna merkostnaden för nya abonnentanläggningar, förutom viss mindre höjning av inträdesavgiften, införande av en särskild anläggningsavgift, vilken från och med den 1 maj 1919 förhöjdes och sedan dess utgår med 200 kronor för ny abonnent vid station, där telegrafverket utan särskild ersättning anordnar ledning inom visst avstånd från stationen, och 100 kronor för ny abonnent vid station, där dylik s. k. frikrets ej förekommer. De årliga abonnemangsavgifterna höjdes till en början den 1 juli 1918 från dittillsvarande belopp 40, 60, 90 och 120 kronor till respektive 50, 80, 130 och 180 kronor samt därefter den 1 oktober 1919 ytterligare till respektive 80, 130, 210 och 300 kronor, vilka sistnämnda belopp delvis utgingo i form av särskild tilläggsavgift för kvartal. Rikssamtalstaxorna på längre avstånd höjdes den 1 juli 1918 från belopp, växlande mellan 30 öre och 1 krona 60 öre för period, till respektive 40 öre och 1 krona 80 öre för period; taxorna på kortare avstånd förhöjdes sedermera den 1 oktober 1919 från 10 och 20 öre för period till respektive 20 och 30 öre för period. Telegramtaxorna höjdes bland annat den 1 juli 1918.

1920 års riksdag.

I berörda proposition nr 49 till 1920 års riksdag föreslogs ett provisoriskt bibehållande för tiden till den 1 juli 1921 av då gällande telefon- och telegramavgifter. Därvid beräknades, att med dessa taxor skulle erhållas ett överskott av telegrafverkets rörelse för år 1920 av 16,675,000 kronor, motsvarande $8\frac{1}{3}$ procent på det av telegrafverket disponerade kapitalet, samt för år 1921 av 16,000,000 kronor, motsvarande omkring 7 procent på detta kapital. Vid denna beräkning hade emellertid hänsyn ej kunnat tagas till den ökning av dyrtidstilläggen, som av 1920 års riksdag sedermera beslutades. Av vederbörande departementschef framhölls, att Kungl. Maj:t förbehölle sig att före den 1 juli 1921 vidtaga de jämkningar i taxorna, som av inträdda förändrade förhållanden kunde finnas påkallade. Vidare meddelades, att Kungl. Maj:t komme att uppdraga åt telegrafstyrelsen att med biträde av sakkunniga personer verkställa en mera allsidig utredning angående telefontaxornas framtida belopp m. m., vilken utredning antogs kunna föreligga så tidigt, att densamma i vad den rörde taxornas storlek från och med den 1 juli 1921 skulle kunna föreläggas 1921 års riksdag.

I sin skrivelse i ämnet, nr 93, uttalade riksdagen, att riksdagen med hänsyn till angelägenheten av att statsverket bereddes inkomster av telegraf- och telefonväsendet till belopp, som möjliggjorde ett förräntande av det däri nedlagda kapitalet, funnit sig böra, i avvaktan på slutförandet av ovanberörda, dåmera igångsatta undersökning angående revidering av telefonreglementet, för sin del godtaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Riksdagen framhöll tillika önskvärdheten av att nämnda utredning bedreves med sådan skyndsamhet, att förslag i ämnet kunde framläggas till 1921 års riksdag.

I det statsrådsprotokoll, som fanns fogat vid Kungl. Maj:ts proposition den 4 juni 1920, nr 437, med förslag angående inkomstberäkningar för 1920 års tilläggsstat och 1921 års riksstat m. m., meddelade chefen för finansdepartementet, att enligt av telegrafstyrelsen i skrivelse den 31 maj 1920 lämnade uppgifter, vilka grundades på preliminära beräkningar om dyrtidstilläggens storlek, överskottet av telegrafverkets rörelse uppskattades för år 1920 till endast 8 miljoner kronor och för år 1921 till endast 3 miljoner kronor. Under framhållande av det anmärkningsvärt låga överskott, som enligt dessa beräkningar vore att förvänta å telegrafrörelsen under år 1921, betonade departementschefen, att det kunde bli nödvändigt att vidtaga en förhöjning av taxorna, åtminstone om ytterligare försämring beträffande driftresultatet skulle kunna antagas inträffa.

Vad departementschefen sålunda anført lämnades av riksdagen utan erinran. I riksstaten för år 1921 beräknades telegrafverkets överskott till 3 miljoner kronor.

Sedan telegrafverkets bokslut för första halvåret 1920 blivit klart och någon erfarenhet vunnits om kostnaderna för det av statsmakterna år 1920 beslutade dyrtidstillägget, visade det sig, att det ekonomiska resultatet av rörelsen kunde antagas bli avsevärt sämre än vad i sistnämnda proposition beräknats. Enligt vad styrelsen i skrivelse den 23 september 1920 anmälde, hade för första halvåret 1920 uppstått ett överskott om 7,536,754 kronor, men för andra halvåret kunde däremot beräknas uppkomma ett underskott på 136,754 kronor. För hela året 1920 skulle alltså överskottet kunna beräknas till 7,400,000 kronor eller endast 600,000 kronor mindre än vad styrelsen i sin skrivelse den 31 maj 1920 upptagit. För år 1921 kunde kostnaderna för dyrtidstillägg antagas uppgå till 28 miljoner kronor eller 3 miljoner mera än vad styrelsen i sistnämnda skrivelse enligt anvisning från chefen för finansdepartementet beräknat, vadan för detta år något som helst överskott ej skulle uppkomma. Re-

Telegrafstyrelsen d. 23/9 1920.

dan med hänsyn härtill vore en förhöjning av telegrafverkets taxor nödvändig. Härtill komme emellertid, att vid sålunda gjorda beräkningar någon nämnvärd förhöjning ej upptagits av den extra ordinarie personalens avlöningar, beträffande vilken fråga pågående utredning ännu icke slutförts. Skulle sådan förhöjning komma till stånd och som konsekvens därav en höjning av telefonisternas och telegrambärarnas avlöningar ske, komme 1920 års beräknade överskott att i motsvarande grad sjunka och 1921 års förlust att stiga.

Telegrafstyrelsen ansåg således verkets ekonomiska ställning oundgängligen kräva, att en taxeförhöjning komme till stånd med tillämpning redan från och med den 1 oktober 1920.

I sin skrivelse anmälde telegrafstyrelsen tillika, att sedan Kungl. Maj:t den 23 januari 1920 uppdragit åt styrelsen att verkställa den i det föregående berörda utredningen i fråga om revidering av gällande telefonreglemente, detta uppdrag, vid vars fullgörande styrelsen samarbetat med två av chefen för civildepartementet utsedda sakkunniga, nämligen ledamöterna av riksdagens första kammare K. A. Andersson och J. Nilsson i Malmö, dåmera fullgjorts. Styrelsen förordade för sin del antagande av det förslag, vari denna utredning utmynnat och som innefattade en höjning av telefontaxorna.

Vidare framlade styrelsen förslag till vissa höjningar av telegramavgifterna.

*Kungl.
Maj:t d.
25/9 1920.*

I överensstämmelse med styrelsens förslag utfärdade Kungl. Maj:t därefter den 25 september 1920 kungörelser om ändring i vissa delar av telefon- och telegrafreglementena (nr 610 och 611), vilka kungörelser trädde i kraft den 1 oktober 1920. Då frågan om telefon- och telegramavgifternas belopp förutsattes skola underställas 1921 års riksdag, gävos de utfärdade bestämmelserna endast provisorisk giltighet för tiden till och med den 30 juni 1921.

Ett avtryck av dessa kungörelser torde som bilaga få vidfogas protokollet.

*Ekonomisk
innehörd av
taxeförhöj-
ningarna.*

Med de sålunda vidtagna förhöjningarna i telefon- och telegramavgifterna beräknade styrelsen nettoavkastningen under år 1921 av telegrafverkets rörelse komma att uppgå till omkring 14,235,000 kronor, motsvarande 6,19 procent å det disponerade kapitalet. Avkastningen skulle sålunda oaktat förhöjningarna ej komma att uppgå till det belopp av 16 miljoner kronor, som i propositionen nr 49 till 1920 års riksdag preliminärt beräknades komma att uppstå i överskott för år 1921. På sätt jag i det följande får tillfälle att omnämna, har styrelsen, under

förutsättning att taxorna bibehållas oförändrade, senare i skrivelse den 11 november 1920 på grund av den inträffade depressionen inom handel och industri ansett sig ej kunna beräkna överskottet för år 1921 till högre belopp än 10,100,000 kronor, motsvarande omkring 4,31 procent å det nedlagda kapitalet.

Enligt vad nyss berörts, överensstämde Kungl. Maj:ts den 25 september 1920 fattade beslut om telefontaxornas höjning med det förslag, som utarbetats av telegrafstyrelsen med biträde av tillkallade sakkunniga. Jag ber nu få lämna en kort redogörelse för huvudgrunderna i sistnämnda förslag, här nedan benämnt de sakkunnigas förslag.

*Redogörelse
för de nya
telefon-
taxebestä-
melse-
rerna.*

Härvid må först omnämnas, att de vidtagna ändringarna i telefontaxreglementet ej berörde inträdes- och anläggningsavgifterna.

*Inträdes- och
anläggnings-
avgifter.*

I avseende å avgifterna i allmänhet hava de sakkunniga ställt sig på en rent driftsekonomisk grund och utgått därifrån, att sedan telegrafverkets driftkostnader, bestående i underhållskostnader och expeditionskostnader, blivit betäckta, statsverket skulle tillförsäkras 6 procent ränta å anläggningskapitalet, men att å andra sidan allmänheten icke borde erlägga högre avgifter än vad för sådant ändamål krävdes.

Vid tillämpningen av denna princip hava de sakkunniga till en början behandlat abonnemangavgifterna.

*Abonne-
mangs-
avgifter.*

Dessa avgifter utgingo före den 1 oktober 1920 med olika belopp allt efter som fråga var om station, beträffande vilken telegrafverket hade att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning (grupp I), eller station, beträffande vilken abonnenterna hade att vidkännas dylik kostnad¹ (grupp II). I fråga om båda grupperna fanns stadgad dels en årlig abonnemangavgift, dels ock en tilläggsavgift för kvartal, båda avgifterna varierande efter det antal avgiftsfria samtal,² som utväxlades från vederbörande apparat. För grupp I utgjorde lägsta årliga abonnemangavgiften (för högst 1,200 samtal) 50 kronor och tilläggsavgiften för kvartal 7 kronor 50 öre samt högsta motsvarande avgifter (för över 5,000 samtal) 180 respektive 30 kronor. För grupp II voro avgifterna desamma, men medförde rätt till respektive högst 900 och över 4,000 avgiftsfria samtal. Härjämte förekom för denna grupp ett särskilt billigare abonnemang med endast en årlig avgift av 30 kronor, vilket ej medförde rätt till några avgiftsfria lands- eller rikssamtal och enligt telegrafstyrelsens bestämmande endast fick förekomma under vissa angivna förutsättningar. Abonnemang med årlig avgift av 50 kronor var inom grupp I avsett endast för bostäder.

I sitt utlåtande hava de sakkunniga beräknat anläggnings-, underhålls- och expeditionskostnaderna för olika grupper telefonabonnemang. Särskilt expeditionskostnaderna utvisade, enligt vad de sakkunniga framhålla, under de senaste åren en enorm stegring, huvudsakligen beroende på att expeditionspersonalens

¹ I allmänhet stationer med mindre än 50 abonnenter.

² För grupp II dock oberäknat lokalsamtal, som för denna grupp få utväxlas till obegränsat antal.

avlöningar höjts med avsevärda belopp. En av de sakkunniga gjort sammanställning utvisar sålunda, att för en lokaltelefonist medelavlöningen sedan år 1915 höjts från 700 kronor till 3,100 kronor.

De sakkunniga hava efter en ingående undersökning och från sin ovan angivna utgångspunkt ansett stationerna böra indelas i flera grupper än de i telefonreglementet förut upptagna. För varje abonnent, oavsett vilken grupp han tillhörde, borde gälla, att grunderna för hans abonnemangavgift — vilken hädanefter skulle beräknas endast i en avgift för kvartal — skulle vara fullkomligt desamma som för varje annan abonnent i riket, i det att varje abonnent skulle betala dels ränta å anläggningskapitalet efter ett och samma procenttal, dels underhållet på anläggningen efter vad det kostade och dels expeditionskostnaden för det antal samtal han förbrukade. Utom denna uppdelning i flera grupper hava de sakkunniga föreslagit en uppdelning av den under grupp I i förut gällande bestämmelser upptagna abonnentgruppen med rätt till över 5,000 samtal om året i två klasser, den ena med rätt till högst 8,000 samtal och den andra med rätt till över 8,000 samtal om året.

Grupp I i det nya förslaget omfattar städerna Stockholm och Göteborg. För varje telefonapparat därstädes beräknas ränta efter 6 procent på anläggningskapitalet — 750 kronor — eller 45 kronor samt underhållskostnaden 42 kronor 36 öre uppgå till sammanlagt 87 kronor 36 öre för år. Till denna för alla abonnenter inom denna grupp konstanta siffra kommer sedermera expeditionskostnaden, vilken beräknas — allt efter det antal samtal, som utväxlas — till lägst 48 kronor 86 öre och högst 407 kronor 15 öre för år och apparat. I enlighet härmed hava kvartalsavgifterna i utjämnade tal bestämts till lägst 32 kronor 50 öre (för högst 1,200 samtal om året) samt högst 125 kronor (för över 8,000 samtal om året).

Grupp II omfattar övriga stationer inom Stockholms och Göteborgs taxeoråden, beträffande vilka telegrafverket vidkännes kostnad för lokal och betjäning. Till denna grupp hava även hänförts vissa i § 16 mom. 2 telefonreglementet omförmälda taxeoråden, vilka av de sakkunniga sammanförts till särskilda fritrafiksområden, d. v. s. vissa varandra närliggande taxeoråden, beträffande vilka föreslagits avgiftsfri trafik mellan områdena och i stället något högre abonnemangavgifter än eljest skulle utgå. För dessa stationer hava de sakkunniga, efter motsvarande beräkningar angående kostnaderna som i fråga om grupp I. upptagit kvartalsavgifterna något lägre än i sistnämnda grupp, nämligen till lägst 30 kronor (för högst 1,200 samtal) och högst 120 kronor (för över 8,000 samtal).

Grupp IV omfattar övriga stationer, beträffande vilka telegrafverket vidkännes kostnaderna för lokal och betjäning; kvartalsavgifterna hava för denna grupp efter verkställda beräkningar, vilka efter likartade grunder genomförts för alla grupperna, satts till lägst 27 kronor 50 öre (för högst 1,200 samtal) och högst 100 kronor (för över 8,000 samtal).

Grupp III omfattar stationer med avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning, inom Stockholms och Göteborgs taxeoråden samt inom de i § 16 mom. 2 omförmälda taxeoråden, som sammanförts till särskilda fritrafiksområden. Här uppgå kvartalsavgifterna till lägst 22 kronor 50 öre (för högst 900 avgiftsfria lands- och rikssamtal) samt högst 80 kronor (för över 4,000 sådana samtal).

Grupp V omfattar övriga stationer med avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning, och utgöra där kvartalsavgifterna för samma antal samtal som under grupp III angivits 20 kronor respektive 67 kronor 50 öre.

Inom alla grupper hava de sakkunniga gjort avrundning nedåt för de lägsta abonnemangsklasserna. Beträffande den lägsta avgiften inom grupp V, liksom även inom grupp III, innebär förslaget i själva verket en nedsättning med omkring 20 kronor om året under det belopp, som den för övriga abonnentgrupper gällande beräkningsgrunden skulle utvisat, detta för att bereda en lätt nad vid telefonens anskaffande för de mindre tät bebyggda delarna av landet. Staten komme därför att beträffande dessa abonnemang avstå från största delen av räntan på anläggningskapitalet.

Grupp VI slutligen omfattar stationer utan avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning, och utgör för denna grupp abonnemangavgiften 7 kronor 50 öre för kvartal. Denna grupp motsvarar billigaste gruppen inom förutvarande klass II, för vilken avgiften tidigare varit 50 kronor om året, vadan någon förhöjning här icke ifrågasattes. Förutsättningarna för detta slags abonnemang, som avser att bereda obygdens befolkning möjlighet till särskilt billig telefon, äro desamma som tidigare varit gällande.

Slutligen är att märka, att billigaste abonnemangen inom grupperna I—V äro avsedda endast för bostäder.

Beträffande vissa telefonabonnemang omfattande flera apparater eller abonnemang med gemensam ledning ävensom för s. k. stjärnabonnemang hava särskilda bestämmelser föreslagits av de sakkunniga.

Härefter torde böra redogöras för förslagets innebörd beträffande avgifterna för rikssamtal. Rikssamtal.

De före den 1 oktober 1920 gällande avgifterna för rikssamtal utgingo för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter med olika belopp efter det geografiska avståndet över land mellan de två taxestationer, till vilkas områden avgångs- och adressapparaterna hörde. Lägsta avgiften var 20 öre (då nämnda avstånd icke översteg 45 km.), varefter avgiften successivt stegrades till 1 krona 80 öre (då avståndet översteg 810 km.). För rikssamtal, som påbörjades mellan kl. 9 e. m. och kl. 7 f. m., utgick efter i övrigt samma grunder viss lägre avgift (lägst 20 högst 90 öre).

Någon ändring beträffande den hittills gällande zonindelningen har ej av de sakkunniga ifrågasatts. De sakkunniga hava även beträffande rikssamtalen utgått från samma driftsekonomiska grund som vid bestämmandet av abonnemangavgifterna. För detta ändamål hava de sakkunniga gjort beräkningar beträffande anläggningskostnaderna för järn- och kopparledningar och för stationsanläggningar samt härjämte beträffande underhållskostnaderna ävensom expeditionskostnaderna för samtal å olika sträckor. De sakkunniga hava därvid — med tagen hänsyn även till att inkomsten av ilsamtal till viss grad inverkade i den riktningen, att något lägre taxebelopp kunde bestämmas för de vanliga samtalen — kommit till det resultat, att den lägsta periodavgiften (d. v. s. på avstånd om högst 45 km.) borde sättas till 40 öre, varefter avgiften successivt borde ökas och den högsta avgiften (på avstånd över 810 km.) bestämmas till 3 kronor. Härjämte

hava de sakkunniga. i stället för de förut medgivna billigare natksamtalen, föreslagit billigare samtal under tiden kl. 7—11 e. m.; avgifterna härför hava efter enahanda zonindelning som beträffande de vanliga samtalen upptagits till lägst 30 öre och högst 1 krona 50 öre för period.

Taxeområdes-
indelningen.

Vidare innefatta de sakkunnigas förslag vissa ändringar i taxeområdesindelningen, vilka av Kungl. Maj:t fastställdes genom förenämnda kungörelse den 25 september 1920 om ändring i vissa delar av telefonreglementet.

De sakkunniga erinra härutinnan, hurusom med anledning av inom riksdagen väckta motioner andra kammarens tredje tillfälliga utskott vid 1916 års riksdag uttalat sig för ett borttagande av taxeområdena i obygderna, varmed utskottet avsett de samtalsområden, där abonnenterna icke genom tillträde till en verklig centralort eller till en stor abonnentkrets ägde fullgod ersättning för sina abonnemangsavgifter. Med anledning härav hade redan år 1916 sakkunniga tillkallats för att biträda telegrafstyrelsen med revision av gällande taxeområdesindelning. Dessa sakkunnigas förslag hade nu ytterligare granskats, varvid man gått något längre än 1916 års sakkunniga tänkt sig. Enligt det nu uppgjorda förslaget skulle sålunda ett betydande antal taxeområden försvinna och uppgå i närliggande områden. Ett ytterligare skäl härtill vore den betydande höjning, som föreslagits ifråga om avgifterna för rikssamtal. Jämväl vissa andra ändringar i taxeområdena hava av de sakkunniga föreslagits.

Särskilda
bestämmelser.

Beträffande särskilda bestämmelser i telefonreglementet hava de sakkunniga härjämte föreslagit en del ändringar, för vilka i förevarande sammanhang emellertid ej torde behöva redogöras.

Redogörelse
för de nya
telegram-
taxebestämmelserna.

Jag övergår härefter till en redogörelse för det huvudsakliga innehållet i de av Kungl. Maj:t den 25 september 1920 i enlighet med telegrafstyrelsens förslag vidtagna höjningarna i telegramavgifterna.

Telegramtaxan utgick före de sålunda vidtagna förhöjningarna för vanligt telegram om högst 10 ord med en avgift av 1 krona samt för varje överskjutande ord med 5 öre. För lokaltelegram och presstelegram utgick avgift med hälften av det belopp, som skulle erläggas för ett vanligt telegram med samma antal ord, dock med iakttagande, att om ordantalet var udda, avgiften beräknades efter närmast högre jämna ordantal, samt beträffande presstelegram att avgiften för sådant telegram ej i något fall finge understiga 1 krona.

Enligt de vidtagna förhöjningarna utgår avgiften för vanligt telegram om högst 10 ord fortfarande med 1 krona, men tillkommer för varje överskjutande ord 10 öre. För lokaltelegram och presstelegram utgår avgiften för högst 20 ord med 1 krona och för varje överskjutande tvåtal ord med 10 öre, dock med iakttagande av att om ordantalet är udda, avgiften beräknas efter närmast högre jämna ordantal.

Skiljaktig-
het.

I fråga om telegrafstyrelsens förslag till taxeförhöjningar hade särskilt yttrande avgivits av telegraftullmäktigen Boman, vilken bland annat ifrågasatte, om ej en prisfördyrande taxeförhöjning borde undvikas, även

om därav följde, att telegrafverket under någon tid ej lämnade överskott, eller att möjligen någon provisorisk ökning av samtalsavgifterna bestämdes, men abonnemangavgifterna bibehölles oförändrade.

Med anledning av de vidtagna taxeförhöjningarna inkommo under hösten 1920 till Kungl. Maj:t ett stort antal framställningar med yrkande om nedsättning av taxorna och ändringar i övrigt av de utfärdade bestämmelserna. *Framställningar om nedsättning av taxorna.*

På grund av remiss avgav telegrafstyrelsen häröver utlåtande den 8 januari 1921, vilket utlåtande jämte övriga handlingar i ärendet komma att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott. Styrelsen upptog därvid de gjorda framställningarna till ett utförligt bemötande, och har styrelsen som en sammanfattning särskilt betonat, att de senast vidtagna telefontaxeförhöjningarna uteslutande varit en följd av de förhöjningar, som vidtagits i telefonpersonalens avlöningar, att telegrafverkets övriga driftkostnader icke inverkat på dessa förhöjningar och ej heller syntes kunna inom överskådlig framtid nedbringas i så avsevärd grad, att detta kunde märkbart inverka på taxornas läge, samt att en nedsättning nu av desamma förutsatte antingen att nämnda personals dyrtidstillägg i motsvarande mån minskades eller att riksdagen på statsverkets inkomstsida avstode från en motsvarande del av den på det i telefonrörelsen nedlagda kapitalet beräknade avkastningen. Styrelsen, som i fråga om yrkandena på taxenedsättning inskränkt sig till ovanstående sammanfattning, har hemställt, att de gjorda framställningarna i övrigt ej måtte vinna Kungl. Maj:ts bifall.

Telegrafstyrelsen d. 8 i 1921

Som i det föregående omnämnts, har 1920 års riksdag framhållit angelägenheten av att statsverket beredes inkomster av telegraf- och telefonväsendet till belopp, som möjliggör ett förräntande av det däri nedlagda kapitalet. För bedömande av de nu gällande taxornas inverkan i avseende å förräntningen av telegrafverkets rörelse må erinras, att telegrafstyrelsen i skrivelse den 11 november 1920 med förslag till inkomstberäkning, under förutsättning att de nya taxorna bibehölles oförändrade, uppskattat avkastningen för år 1921 till 10,100,000 kronor, motsvarande omkring 4,31 procent å det i rörelsen nedlagda kapitalet. Samma överskott har styrelsen i berörda skrivelse jämväl upptagit för år 1922. Med hänsyn till den besparing i dyrtidstilläggen, som skulle vinnas genom en ifrågasatt jämkning av desamma, har överskottet för år 1922 emellertid i innevarande års statsverksproposition beräknats till ett ökat belopp av

Departementschefen.

14,500,000 kronor, motsvarande omkring 5.31 procent å det uppskattade kapitalet.

Sedan dessa beräkningar gjordes, har telegrafverkets provisoriska bokslut för år 1920 blivit färdigt. Av detta framgår, att för sista kvartalet år 1920, då de nya taxorna varit gällande, uppkommit ett överskott av omkring 4,150,000 kronor. De nedåtgående konjunkturerna hava ännu icke gjort sig så kännbara, som man skulle väntat. Abonnemangsavgifterna, vilka i oktober 1920 uppgingo till 13,190,000 kronor, stego i januari 1921 till 13,370,000 kronor. Antalet apparater, som för hela riket uppgår till omkring 300,000, sjönk under fjärde kvartalet med 4,322. Denna minskning berodde uteslutande på Stockholmsabonnenters avgång och denna återigen till största delen på den vid årsskiftet praktiskt taget genomförda sammanslagningen av de båda Stockholm omgivande landsnäten, varigenom de s. k. dubbelabonnemangen blevo överflödiga. Under januari 1921, vilken månad i det hela är bestämmande för abonnentantalet under det därmed inledda kvartalet, har abonnentantalet sjunkit med blott 1,415, varav största delen tillhörande Stockholmstelefon. I stort sett kan man således säga, att de höjda taxorna hittills icke visat sig verka avskräckande. Samtalsavgifterna på riksnätet synas, såsom naturligt är, mera direkt avspegla den tilltagande depressionen i affärlivet. Under oktober år 1920 uppgingo dessa avgifter till 2,767,205 kronor, under november till 2,525,338 kronor, under december till 2,449,362 kronor och under januari 1921 till 2,416,695 kronor. Visserligen kan en minskning av 12,6 % under dessa fyra månader synas vara oväntat liten, men man kan nog ej räkna med samma jämförelsevis gynnsamma resultat för kommande månader.

Från vissa håll har nu gjorts gällande, att taxorna nått en sådan höjd, att en sänkning av desamma även ur statsekonomiska synpunkter kunde anses berättigad, då därigenom en väsentligt ökad trafik med därav följande inkomstökning vore att påräkna.

Härvid är emellertid till en början att märka, att nedgången i trafiken, efter vad här ovan lämnade siffror giva vid handen, icke åtminstone i någon avsevärd grad är beroende på de gjorda taxeförhöjningarna utan huvudsakligen på den ekonomiska depressionen i allmänhet. Det torde även vara klart, att, om trafiken skulle kunna i mera avsevärd mån stimuleras, en betydande sänkning av taxorna måste komma till stånd. En helt obetydlig sådan sänkning — vilken ej torde öva någon egentlig inverkan på trafiken — medför emellertid en väsentlig minskning av avkastningen. I sådant hänseende må meddelas, att, enligt vad telegrafstyrelsen i sin skrivelse den 8 januari 1921 uppgivit,

en minskning av avkastningen från 6 procent, varmed styrelsen vid uppgörandet av förslaget till de nya taxorna räknat, ned till 4,623 procent, motsvarande den närvarande effektiva medelräntan på statens fonderade skuld — vilket skulle minska telegrafverkets intäkter med omkring 2,500,000 kronor — skulle medföra en nedsättning av abonnemangsvavgiften för helt år med endast 7 kronor 50 öre å 10 kronor, beroende på till vilken grupp abonnemanget hör, samt av samtalsavgifterna med allenaast omkring 2,4 öre för varje samtalsperiod.

Då härjämte en ökad trafik kräver ökad personal och därför medför höjning av driftkostnaderna, torde kunna antagas, att genom en mera betydande nedsättning av taxorna det ekonomiska resultatet av telegrafverkets rörelse skulle kunna under nu rådande konjunkturer helt äventyras. Som stöd för ett frångående av den utav riksdagen uttalade grundsatsen ifråga om kapitalets förräntning skulle visserligen kunna åberopas, att den avkastning, telegrafverket förut lämnat, varit så betydande — under 30-årsperioden 1891—1920 i medeltal 8,484 procent på anläggningskapitalet — att minskad behållning eller tillfällig förlust å rörelsen därmed kunde nu anses kompenserad. Men statsverkets allmänna ekonomiska ställning torde för närvarande vara av den beskaffenhet, att ett anläggningskapital, som beräknas vid 1921 års slut uppgå till omkring 250,000,000 kronor, icke får ligga oförräntat.

Ehuru det otvivelaktigt under den nu rådande depressionsperioden vore särdeles önskvärt, att taxorna till lättnad för näringslivet kunde hållas nere så långt som möjligt, har jag därför ansett, att man för närvarande måste se tiden och utvecklingen något an, innan frågan om en mera genomgående taxenedsättning tages under övervägande. I ett avseende, nämligen beträffande de s. k. anläggningsavgifterna, vill jag emellertid redan nu förorda en ej oväsentlig reduktion, och återkommer jag härtill i det följande.

Den av telegrafstyrelsen med biträde av sakkunniga verkställda utredning, som låg till grund för de förhöjda taxorna, utvisar, att taxenivån är beroende på anläggnings-, underhålls- och expeditionskostnaderna. De sistnämnda, vilka äga den största betydelsen i förevarande hänseende, avse främst utgifter för den anställda expeditionspersonalens avlöning. Grunderna för denna avlöning äro i huvudsak bestämda av Kungl. Maj:tt och riksdagen. Om en nedgång kommer att äga rum i levnadskostnaderna, varigenom personalens dyrtidstillägg automatiskt minskas, kommer detta att avsevärt påverka taxorna. För belysande av detta förhållande ber jag få meddela, att enligt av telegrafstyrelsen på min anmodan verkställd utredning skulle, om indextalet ned-

går till 200, en reduktion av taxorna under oförändrad trafik kunna ske med omkring 15—25 procent, beroende på olika abonnemangsklasser. Då det sålunda, om ytterligare sänkning av levnadskostnaderna skulle inträda och trafiken ter sig att återgå till mera normala förhållanden, bleve möjligt att efter hand vidtaga nedsättning i taxorna, synas de nuvarande taxorna, med den jämkning däri jag kommer att föreslå, böra fastställas att gälla endast tillsvidare för tiden efter den 1 juli 1921; och lärer det få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga nedsättning i taxorna, så snart detta anses kunna ske utan att skäligt överskott å rörelsen äventyras.

Innan jag ingår på att något närmare behandla de särskilda taxebestämmelserna, vill jag framhålla, hurusom det med hänsyn till avlöningarnas betydelse för taxorna givetvis är av yttersta vikt, att personalens antal kommer att stå i ett riktigt förhållande till trafikens omfattning. Enligt vad styrelsen i sin skrivelse den 8 januari 1921 meddelat, har styrelsen även härutinnan vidtagit betydande inskränkningar och har fortfarande sin särskilda uppmärksamhet riktad på denna fråga. Vidkommande underhållskostnaderna, upplyser styrelsen i berörda skrivelse, att ökningen från år 1915 till år 1919 utgjort endast 98 procent för apparat i lokalnäten och 62 procent per kilometer för riksnätet, ehuru materialpriserna för samma tid i regel ökats med 200 procent. Detta förhållande synes mig tyda på, att telegrafverkets materialinköp skötts med ekonomiskt förutseende. Jag tillåter mig emellertid erinra därom, att Kungl. Maj:t på telegrafstyrelsens förslag den 28 januari 1921 utvidgat förenämnda sakkunnigas uppdrag till en undersökning av möjligheterna att uppnå besparingar inom telegrafverkets drift.

I ett avseende har jag, såsom förut antytts, redan nu ansett mig böra ifrågasätta en nedsättning i gällande taxor. Som i det föregående omnämnts, infördes genom beslut av 1918 och 1919 års riksdagar en särskild s. k. anläggningsavgift för nya abonnemang. Denna åtgärd framtvingades av nödvändigheten att på grund av svårigheten att anskaffa erforderlig materiel för nyanläggningar försöka hämma en för stor abonnenttillströmning. Vid anläggningsavgifternas införande förutsattes emellertid, att desamma skulle så snart ske kunde bortfalla. Skälet till anläggningsavgifternas införande kan visserligen ej vidare åberopas för deras fortvaro, men med hänsyn till den rådande kapitalbristen vill jag för närvarande ej gå längre än att föreslå, att avgifterna ifråga, vilka utgå med 200 respektive 100 kronor allt efter som kostnaderna för ledningen bekostas av telegrafverket eller ej, nedsättas till hälften eller till 100 respektive 50 kronor. Chefen för telegrafstyrelsen, med vilken

jag i detta ärende samrätt, har förklarat sig kunna godtaga detta förslag, vilket icke skulle inverka på telegrafverkets nettobehållning. Jämlikt riksdagens medgivande bokföras nämligen dessa avgifter, vilkas sammanlagda belopp för år 1920 uppgick till 2,967,700 kronor, icke som telefonavgifter i vanlig bemärkelse utan såsom kapitaltillskott, vadan de ingå i anslaget till telefon- och telegrafledningar.

Beträffande övriga avgifter har jag, som redan antytts, ej ansett någon mera genomgående nedsättning av taxorna kunna nu ifrågasättas. De allmänna principer, som legat till grund för avgifternas bestämmande, synas mig även i stort sett kunna godtagas.

Vad särskilt abonnemangsavgifterna angår, har jag rådgjort med chefen för telegrafstyrelsen i fråga om möjligheten att kunna nedbringa avgifterna åtminstone för den billigaste klassen av abonnemang. De upplysningar, som jag därvid erhållit, hava emellertid givit vid handen, att sådant ej kan ske utan att i avsevärd mån påverka driftresultatet.

Beträffande ett särskilt slag av abonnemang, nämligen då flera apparater äro intagna å en och samma ledning, har Kungl. Maj:t den 23 december 1920 på förslag av telegrafstyrelsen meddelat vissa föreskrifter i syfte att möjliggöra en med hänsyn till varje abonnents samtalsmängd riktigare beräkning av abonnemangsavgiften.

I fråga om samtalsavgifterna torde den för trafikanterna uppkomna merkostnaden, åtminstone vad näringslivet beträffar, i väsentlig mån hava motverkats genom den inträffade nedgången av antalet ilsamtal. Enligt vad styrelsen i sin skrivelse den 8 januari 1921 meddelat, kunna sålunda vanliga samtal numera befordras även å de förut hårdast belastade ledningarna till Göteborg och Malmö inom samma eller kortare tid än ilsamtal före taxeförhöjningen. Medan antalet från Stockholm avgående il- och seriesamtal under oktober—december 1919 utgjorde respektive 31,2, 31,4 och 30,8 procent av totala antalet samtal, utgjorde siffrorna under samma månader 1920 endast 13,6, 9,4 och 8,5 procent av det totala antalet. Vidare är beträffande samtalsavgifterna att lägga märke till de billigare taxor, som införts för samtal efter klockan 7 eftermiddagen.

De beslutade ändringarna i taxeområdesindelningen avse i stort sett att, i enlighet jämväl med inom riksdagen gjorda uttalanden, genom indragning av ett antal områden och dessas införlivande med närliggande sådana bereda abonnenterna å vissa orter gynnsammare förhållanden i trafikhänseende. Härjämte hava dock vidtagits vissa ändringar i övrigt av indelningen, vilka synts av förhållandena påkallade.

I nu förevarande sammanhang må nämnas, att telegrafstyrelsen i

sin skrivelse den 8 januari 1921 framhållit, att det icke syntes uteslutet, att på sina håll någon jämkning av gränsen mellan två taxeområden kunde vidtagas för underlättande av samfärdseln. Jag tillåter mig ock erinra, att Kungl. Maj:t den 17 december 1920 bemyndigat styrelsen att besluta och verkställa överflyttning av växelstation, belägen på gränsen mellan två taxeområden, i den mån sådan överflyttning kunde ske med behörigt tillgodoseende av såväl telegrafverkets som vederbörande abonnenters intressen.

I fråga slutligen om de förhöjda telegramavgifterna, varutinnan några väsentligare erinringar ej framkommit, läser något särskilt yttrande ej vara påkallat.

En sammanfattning av det nu anförda giver vid handen,

att de s. k. anläggningsavgifterna synes böra från och med den 1 juli 1921 nedsättas till hälften av nu utgående belopp;

att i övrigt bestämmelserna i telefon- och telegrafreglementena synas böra givas fortsatt tillämpning tillsvidare efter nämnda dag; samt

att Kungl. Maj:t torde böra upptaga till prövning frågan om nedsättning av taxorna, så snart sådan anses kunna ske utan att ett skäligt överskott av telegrafverkets rörelse äventyras.

Givetvis förutsätter jag därjämte, att i den mån jämkningar i övrigt i bestämmelserna i telefon- och telegrafreglementena finnas av förhållandena påkallade, dessa skola av Kungl. Maj:t vidtagas.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte inhämta riksdagens yttrande i fråga om bestämmande av telefon- och telegramavgifterna för tiden från och med den 1 juli 1921.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

F. Wessberg.

Bilaga.

**Kungl. Maj:ts kungörelse om ändring i vissa delar av telefonreglementet den
29 november 1915 (nr 474);**

given Stockholms slott den 25 september 1920.

§ 7.

2. Station, som hädanefter tillkommer inom sådan del av landet, för vilken taxeo-
område är fastställt, skall hänföras till det taxeo-område, vars taxestation den efter geogra-
fiska avståndet räknat ligger närmast (rätta taxeo-området). I undantagsfall, då den fast-
ställda områdesindelningen eller ledningsnätets sträckning eller topografiska eller andra sär-
skilda förhållanden sådant föranleda, äger telegrafstyrelsen emellertid besluta, att nytillkom-
mande station skall tillhöra ett till rätta taxeo-området gränsande område, med vilket station-
en erhåller direkt förbindelse. När anledningen till sådant beslut bortfallit, skall station-
en överföras till rätta taxeo-området.

4. Telegrafstyrelsen utgiver årligen telefonkatalog eller tilläggförteckning, uppta-
gande nytillkomna abonnenter.

§ 10.

1. För fortlöpande abonnemang å huvudapparat erlägges dels inträdesavgift med
25 kronor, dels anläggningsavgift med 200 kronor vid station, för vilken jämlikt § 11 fri-
krets finnes fastställd, och med 100 kronor vid annan station, dels ock abonnemangsavgift
enligt vad i mom. 2 stadgas.

För — — — — — andra.

2. För fortlöpande abonnemang å huvudapparat utgår, för kvartal räknat, abonne-
mangsavgift enligt följande taxa:

I. Inom städerna Stockholm och Göteborg:

	Abonnemangs- avgift för kvartal
för högst 1,200 lokalsamtal samt avgiftsfria lands- och rikssamtal om året . .	Kr. 32.50
» » 2,500 » » » » » » » » » . . »	47.50
» » 5,000 » » » » » » » » » . . »	75.00
» » 8,000 » » » » » » » » » . . »	105.00
» över 8,000 » » » » » » » » » . . »	125.00

II. Vid stationer, beträffande vilka telegrafverket vidkännes kostnaderna för lokal
och betjäning inom Stockholms och Göteborgs taxeo-områden (med undantag för stationer i

städerna Stockholm och Göteborg) samt inom de i § 16 mom. 2 omnämnda taxeoråden, vilka sammanförts till särskilda fritrafiksområden:

	Abonnemangs- avgift för kvartal
för högst 1,200 lokalsamtal samt avgiftsfria lands- och rikssamtal om året . . .	Kr. 30.00
» » 2,500 » » » » » » » » » . . .	» 45.00
» » 5,000 » » » » » » » » » . . .	» 70.00
» » 8,000 » » » » » » » » » . . .	» 100.00
» över 8,000 » » » » » » » » » . . .	» 120.00

III. Vid stationer med avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning, inom Stockholms och Göteborgs taxeoråden samt inom de i § 16 mom. 2 omnämnda taxeoråden, som sammanförts till särskilda fritrafiksområden:

	Abonnemangs- avgift för kvartal
för högst 900 avgiftsfria lands- och rikssamtal om året	Kr. 22.50
» » 2,000 » » » » » » » » »	» 37.50
» » 4,000 » » » » » » » » »	» 60.00
» över 4,000 » » » » » » » » »	» 80.00

IV. Vid övriga stationer, beträffande vilka telegrafverket vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning:

	Abonnemangs- avgift för kvartal
för högst 1,200 lokalsamtal samt avgiftsfria lands- och rikssamtal om året . . .	Kr. 27.50
» » 2,500 » » » » » » » » » . . .	» 40.00
» » 5,000 » » » » » » » » » . . .	» 60.00
» » 8,000 » » » » » » » » » . . .	» 85.00
» över 8,000 » » » » » » » » » . . .	» 100.00

V. Vid övriga stationer med avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning:

	Abonnemangs- avgift för kvartal
för högst 900 avgiftsfria lands- och rikssamtal om året	Kr. 20.00
» » 2,000 » » » » » » » » »	» 32.50
» » 4,000 » » » » » » » » »	» 50.00
» över 4,000 » » » » » » » » »	» 67.50

VI. Vid stationer utan avgiftsfria landssamtal, beträffande vilka abonnenterna hava att vidkännas kostnaderna för lokal och betjäning:

Abonnemangsavgift för kvartal Kr. 7.50

Anm. 1. Abonnemang inom gruppen VI får, enligt telegrafstyrelsens bestämmande, förekomma: l:o vid station, där inkomsten av abonnemangsavgifter är så ringa, att för anläggningens ekonomiska bärighet måste förutsättas, att samtalsavgift erlägges för varje landssamtal;

2:o) vid station, som är ensam inom sitt taxeområde eller belägen inom ett område, där i öfrigt endast finnas fristående samtalsstationer eller stationer av det under 1:o) nämnda slag och således avgiftsfria landssamtal icke kunna utväxlas.

Ann. 2. Billigaste abonnemang vid stationerna inom grupperna I, II, III, IV och V är avsett för bostäder och får icke utan telegrafstyrelsens medgivande förekomma i lokal, som av närings- eller yrkesidkare användes för hans rörelses bedrivande. Telegrafverket förbehålles rätt att å varje huvudledning för billigaste abonnemang inom grupperna I, II och IV intaga mer än en abonnentapparat.

Ann. 3. Om det antal samtal, som skall läggas till grund för bestämmande av abonnemangsavgiftens storlek, överstiger vid station inom grupperna I, II och IV 10,000 om året och vid station inom grupperna III och V 6,000 om året, är abonnenten, om telegrafstyrelsen sådant påfordrar, pliktig erlägga avgift för abonnemang å ytterligare en huvudapparat.

Ann. 4. Med samtal förstås i detta moment fullbordad koppling för avgående samtal.

3. Fastställandet — — — — — räkningen.

Där — — — — — skäligt.

Då två eller flera huvudabonnemang äro intagna å samma ledning med genomgång hos en av dem, utgår abonnemangsavgift för det stationen närmaste abonnemanget efter det årliga antal samtal, som utväxlas från samtliga abonnemangen, och för de övriga abonnemangen efter den lägsta abonnemangsklassen vid stationen.

För abonnemang å flera apparater, sinsemellan förenade i linjeväljarsystem eller i ett hos abonnenten uppsatt växelbord, som genom en eller flera ledningar stå i förbindelse med station, utgår avgift enligt högsta å orten gällande abonnemangsklass för varje till linjeväljarsystemet eller växelbordet intagen huvudledning.

§ 13.

För samtal från allmän samtalsapparat erlägges, oavsett samtalets slag och varaktighet, apparatavgift med 20 öre.

§ 15.

1. För landssamtal utan företrädesrätt utgår ingen samtalsavgift utom i det fall, att samtalet avgår från eller är adresserat till apparat vid fristående samtalsstation eller vid sådan i § 10 omförd station, där abonnemangsavgiften för kvartal utgår med kr. 7.50, i vilket fall samtalsavgift utgår med 40 öre för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter.

2. För landssamtal med företrädesrätt utgår för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter samtalsavgift med 40 öre, då sådant samtal utan företrädesrätt skulle befordrats utan samtalsavgift, men i andra fall med 1 krona 20 öre.

§ 16.

1. För rikssamtal utgår för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter samtalsavgift, beräknad efter det geografiska avståndet över land mellan de två taxestationer, till vilkas områden avgångs- och adressapparaterna höra, enligt följande taxa:

då nämnda avstånd icke överstiger 45 km.	40 öre,
» » » överstiger 45 men icke 90 km.	60 »
» » » » 90 » » 180 »	80 »
» » » » 180 » » 270 »	100 »
» » » » 270 » » 450 »	120 »
» » » » 450 » » 540 »	140 »
» » » » 540 » » 630 »	170 »
» » » » 630 » » 720 »	200 »
» » » » 720 » » 810 »	250 »
» » » » 810 km.	300 »

För Gottland — — — fastställda.
 Taxetablå — — — telegrafstyrelsen.
 2. Rikssamtal — — — vid:
 1:o) stationer — — — förmån;
 2:o) växelstationer — — — förmån; samt
 3:o) stationer inom de särskilda fritrafiksområden, som omfatta dels Eslövs, Lunds, Malmö och Trälleborgs taxeområden, dels Helsingborgs, Klippans. Landskrona och Ängelholms taxeområden, dels ock Stockholms och Södertälje taxeområden.

3. Beträffande taxeområden vid rikets landgränser äger telegrafstyrelsen befogenhet medgiva, att samtalsavgift för rikssamtal till närmaste inåt landet befintligt taxeområde fastställas till 40 öre, även om avståndet betingar högre avgift, samt att avgiften för annat rikssamtal beräknas efter sistnämnda taxeområdes samtalsstaxa.

4. Abonnent, som för fortlöpande abonnemang å huvudapparat erlägger högsta å orten gällande abonnemangsavgift, kan efter telegrafstyrelsens medgivande erhålla avgiftsfria rikssamtal till ett eller flera närgränsande taxeområden, till vilka samtalsavgiften utgår med 40 öre, mot en tilläggsavgift för varje sådant område av 125 kronor för kvartal.

§ 17.

För rikssamtal, som påbörjats mellan kl. 7 och kl. 11 e. m., utgör samtalsavgiften för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter:

då det i § 16 omnämnda avstånd icke överstiger 45 km.	30 öre
då detta avstånd överstiger 45 men icke 90 km.	40 »
» » » » 90 » » 180 »	50 »
» » » » 180 » » 270 »	60 »
» » » » 270 » » 450 »	70 »
» » » » 450 » » 540 »	80 »
» » » » 540 » » 630 »	90 »
» » » » 630 » » 720 »	100 »
» » » » 720 » » 810 »	130 »
» » » » 810 km.	150 »

§ 18.

1. För rikssamtal med företrädesrätt framför vanliga samtal utgår tre gånger vanlig samtalsavgift, dock att, då sådant samtal utan företrädesrätt skulle befordrats utan samtalsavgift, avgift skall utgå med 40 öre för varje påbörjad tidsperiod om tre minuter.

§ 20.

1. Skall till viss apparat i förväg framföras underrättelse om förestående samtal eller viss person tillkallas för samtal, utgår för sådan beställning, oavsett samtalets slag, särskild avgift med följande belopp:

om samtalsavgiften per period icke överstiger 80 öre	30 öre
» » » » 140 »	50 »
» » » » överstiger 140 »	80 »

2. Om för sådan beställnings framförande erfordras anlitande av särskilt bud, utgår dessutom budsändningsavgift:

när den person, som skall tillkallas, är bosatt inom det av telegrafstyrelsen för varje station fastställda budsändningsområde, med 50 öre, och

i andra fall enligt telegrafreglementets bestämmelser angående telegrams befordring med post, gångbud eller ilbud.

3. För avbeställning av gjord samtalsbeställning utgår i de fall telegrafstyrelsen så föreskriver en avbeställningsavgift med 30 öre.

§ 25.

Telegrafstyrelsen äger att för telegrafverkets i tjänst varande och pensionerade personal medgiva nedsättning i de genom detta reglemente fastställda avgifter och befrielse från erläggande av apparatavgift enligt § 13, ävensom att för tjänstebruk medgiva för i tjänst varande personal avgiftsfrihet för abonnemang och samtal.

Övergångsbestämmelser.

2. I de fall, då den genom detta reglemente fastställda taxeområdesindelningen skulle medföra högre samtalsavgift än 40 öre per period för rikssamtal mellan abonnenten vid nuvarande eller blivande stationer, som enligt hittills gällande bestämmelser skulle tillhört samma redovisningsområde och ägt sinsemellan utväxla avgiftsfria samtal men enligt detta reglemente komma att hänföras till skilda intill varandra gränsande taxeområden, äger telegrafstyrelsen medgiva, att intill utgången av år 1925 nämnda avgift må sänkas intill 40 öre.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 oktober 1920 och gäller tillsvidare till och med den 30 juni 1921.

Kungl. Maj:ts kungörelse om ändring i vissa delar av telegrafreglementet den 27 maj 1909 (n:r 52);

given Stockholms slott den 25 september 1920.

§ 17.

1. För *inländskt* telegram om högst *tio ord* erlägges avgift med *en krona*. Innehåller telegrammet flera än *tio ord*, ökas avgiften med *tio öre* för varje överskjutande ord.

2. Å de orter, som av telegrafstyrelsen bestämmas, må i vanlig ordning till befordring mottagas telegram, adresserade till personer, som äro bosatta å samma ort. Avgiften för dylikt lokaltelegram om högst *tjugo ord* utgår med *en krona*. Innehåller telegrammet flera än *tjugo ord*, ökas avgiften med *tio öre* för varje överskjutande tvåtal ord, dock med iakttagande att om ordantalet är udda, avgiften beräknas efter närmast högre jämna ordantal.

Till — — — — — avsändaren.

För — — — — — lokaltelegram.

§ 45.

För — — — — — bestämmelser:

a) för befordring med *post* eller för avlämnande »*poste restante*» = GP =», avgift såsom för vanligt inrikes brev av lägsta viktsats, vartill kommer, om postförsändelsen skall rekommenderas, »= PR =» respektive »= GPR =», en ytterligare avgift av 20 öre, men är telegram adresserat till svensk telegrafstation för att därifrån befordras med post till utlandet, erlägges postbefordringsavgift, om det skall rekommenderas, av 40 öre, men eljest av 20 öre;

b) för — — — — —; och

c) för — — — — — kronor.

När — — — — — summan.

Då — — — — — post.

§ 53.

2. För *inländskt* presstelegram, vilket befordras å sådan tid, att intrång i den allmänna telegramväxlingen ej åstadkommes, samt under iakttagande av de föreskrifter i övrigt telegrafstyrelsen äger meddela rörande villkoren och ordningen för dylikt telegrams befordring, utgår samma avgift, som enligt 17 § mom. 2 skall erläggas för lokaltelegram.

Rörande — — — — — § 36.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 oktober 1920 och gäller tillsvidare till och med den 30 juni 1921.